

Huvudman

Falköpings kommun
kommunen@falkoping.se

Beslut

Datum 2024-10-14

Dnr 2024:4706

Sida 1 (8)

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass och grundskola; Gustav Dalénskolan F-3 i Falköpings kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Falköpings kommun att senast den **måndag den 20 januari 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande frånvaro. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Falköpings kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Falköpings kommun ska vidta följande åtgärder

Frånvaro

1. Se till att vid minst ett tillfälle före den 2 december 2024 informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav kring utredning vid upprepad eller längre frånvaro. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (2 kap. 34 § andra stycket och 7 kap. 19 a §§ skollagen)
2. Se till att rektorn tillsammans med lärare och annan personal senast den 20 december 2024 uppmärksammar vilka av skolans elever som har upprepad eller längre frånvaro, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro. En förteckning över dessa elever ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (7 kap. 19 a § skollagen).
3. Se till att det startas en utredning, om det inte anses obehövligt, för att utreda frånvaron för de elever som innevarande läsår, 2024/25, har haft upprepad eller längre frånvaro och som fortfarande går på

skolan. Utifrån denna utredning beslutas och genomförs åtgärder för att komma till rätta med elevens frånvaro. Utredningen genomförs i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. En förteckning över dessa elever och datum för när utredningen har startat ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (7 kap. 19 a § skollagen).

4. Se till att när en utredning om en elevs frånvaro inletts, att rektorn snarast anmäler frånvaron till huvudmannen. En förteckning över dessa elever och datum för när anmälan har gjorts ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (7 kap. 19 a § skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser behöriga lärare, arbetet med särskilt stöd, kränkande behandling och ordningsregler.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:4706) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2024 inlett en tillsyn av Gustav Dalénskolan F-3 i Falköpings kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Gustav Dalénskolan F-3 följer gällande bestämmelser om behöriga lärare, frånvaro, arbetet med särskilt stöd, kränkande behandling och ordningsregler.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer den 10 och 11 september 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolans frånvarostatistik. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning,

därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsa och rektor framgår att vårdnadshavare kontaktas på morgonen om en elev utan giltigt skäl skulle utebli från undervisningen. Vidare framgår av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor att skolan följer den frånvarorutin som är framtagen i kommunen. Det innebär att om en elev har en frånvaro som överstiger tio procent ska lärare ta kontakt med vårdnadshavare samt informera elevhälsan. Vid en frånvaro som överstiger 20 procent ska detta anmälas till rektorn och en frånvaroutredning startas.

Vid Skolinspektionens besök på skolan gick inspektörerna igenom skolenhetens frånvarostatistik. Av statistiken framgår att det finns fem elever som har upprepade eller längre frånvaro. Två av dessa fem elever hade närmare 20 procent frånvaro och resterande tre elever hade över 20 procent frånvaro läsåret 2023/24. Under innevarande läsår, 2024/25, har fyra av dessa fem elever en frånvaro överstigande 20 procent och en har frånvaro överstigande 10 procent. Dessa elevers frånvaro är känd av lärare. Elevhälsan och lärare uppger att de har, till följd av oro för elevernas höga frånvaro, varit i kontakt med elevernas vårdnadshavare. Enligt lärare har orsaken till frånvaron diskuterats med vårdnadshavare och lärare har genom samtal med elev och vårdnadshavare försökt öka elevens närvaro. Elevhälsan och rektorn säger att det dock inte har gjorts några frånvaroutredningar för dessa fem elever. Rektorn uppger vidare att då frånvaroutredningar inte gjorts har heller inte någon anmälan gjorts till huvudmannen.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de

föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 § andra stycket skollagen).

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 7 kap. 17 § skollagen ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § skollagen är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen (7 kap. 19 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens frånvaroarbeta. Utredningen visar att det finns åtminstone fem elever vid skolenheten som har upprepad eller längre frånvaro och som lärare bedömer vara problematisk. Trots att även elevhälsan och rektorn är informerade om dessa fem elevers frånvarostatistik och skolsituation har inte rektorn sett till att elevernas frånvaro utreds så att åtgärder vidtas för att komma till rätta med elevernas frånvaro. Eftersom en frånvaroutredning inte inletts för någon av dessa elever har heller inte huvudmannen informerats om elevernas frånvaro.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Falköpings kommuns verksamhet vid Gustav Dalénskolan F-3 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller frånvaro. Det finns därför skäl att förelägga Falköpings kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden utan konstaterade brister

Behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har inför Skolinspektionens tillsynsbesök lämnat in en förteckning över lärarna som undervisar på skolenheten. Av förteckningen framgår lärarens anställningsform, om läraren har lärarlegitimation,

lärarens ämnesbehörigheter samt vilken/vilka årskurser respektive lärare undervisar i. Av intervjuer med elever, lärare och rektorn framgår att eleverna ges undervisning under ledning av behöriga lärare som har lärarlegitimation och är tillsvidareanställda.

Rättslig reglering

Undervisningen ska bedrivas under ledning av lärare (1 kap. 3 §, 2 kap. 15 § skollagen samt 5 kap. 2 § skolförordningen).

Enligt skollagen får endast den som har legitimation anställas som lärare utan tidsbegränsning. Den som inte har legitimation som lärare får dock anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning, om han eller hon ska undervisa i modersmål och vissa förutsättningar är uppfyllda (2 kap. 19–20 §§ skollagen). I 2 kap. 21 § skollagen finns bestämmelser om vad som gäller för tidsbegränsade anställningar.

Av skollagen framgår att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

En legitimerad lärare eller förskollärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen).

Av förarbeten till skollagen framgår att rektorn har ansvar för att planera verksamheten på ett sådant sätt att lärare används för sådan undervisning som läraren har utbildning för. Det betonas också (s. 261) att läraren är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas resultat. Studier visar att lärares ämneskompetens och didaktiska kompetens är avgörande för att eleverna ska nå goda resultat (prop. 2009/10:165 s. 262).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbetet med särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att elever som riskerar att inte nå kriterier för bedömning anmäls till elevhälsan för att utredas för behov av särskilt stöd. Enligt elevhälsan finns för närvarande flera elever som utreds för eventuellt behov av särskilt stöd. Dessa elever har antingen uppmärksammats genom anmälan från lärare eller genom resultatet på kartläggningsmaterial eller nationella bedömningsstöd.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 § skollagen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 7 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Kränkande behandling**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av intervjuer med elever och elevhälsan framgår att kränkande behandling förekommer emellanåt på skolan och att personal agerar vid dessa tillfällen. Enligt elevhälsan görs det cirka en kränkingsanmälan per vecka till kuratorn som är den som är mottagare för dessa anmälningar. Kuratorn anmäler till rektorn som anmäler vidare till huvudmannen. Vidare uppger elevhälsan att alla kränkingsanmälningar följs upp och lärarna har extra koll även efteråt på de elever som varit föremål för anmälan.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att alla som arbetar i skolan ska motverka kränkande behandling av elever genom att agera då en elev utsätts för kränkande behandling (1 kap. 5 § och 5 kap. 6 § skollagen, Lgr22, Skolans värdegrund och uppdrag, förståelse och medmänsklighet 2.1 Normer och värden).

En personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn, som i sin tur anmäler till huvudmannen (6 kap. 10 § skollagen).

För varje anmälan om kränkande behandling som huvudmannen mottar, utreder huvudmannen omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidtar de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Ordningsregler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever och elevhälsan framgår att eleverna känner till skolans ordningsregler och görs på flera sätt involverade i arbetet med skolans ordningsregler, bland annat genom samtal om dessa i klassrummet men också i elevrådet. Ordningsreglerna är beslutade av rektorn.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det ska finnas ordningsregler. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler (5 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

 Jin Sarac Batifi

Beslutsfattare

Signerat av: Jin Sarac Batifi

 Mikaeil Yousefi

Föredragande

Signerat av: Mikaeil Yousefi

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Claes Börjesson medverkat.